herpy

GEKKOER

East Indian leopard gecko

Eublepharis hardwickii

En kraftig, jordlevende gekko fra skovene i det østlige Indien og Bangladesh med brede mørkebrune og lyse bånd og en tyk hale, der gemmer fedt. Den er nært beslægtet med *Eublepharis macularius*, men skal holdes køligere og fugtigere og er stadig sjælden i terrarier.

Familie: Eublepharidae Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**20-23 cm** total længde inkl. hale
Vægt	**50-60 g**
Levetid	**15-20 år**
Aktiv	**Nat**
Levevis	**Klippeboende og jordboende**
Biotop	**Tørskov og klippeterræn**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**90 × 45 × 45 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**25-28 °C**
Hotspot	**28-30 °C**
Temperatur, nat	**21-23 °C**
Luftfugtighed	**60-80 %**
Vand	**Vandskål**
UVB	**Valgfri**
Vinterhvile	**15-18 °C** 6-12 uger
Kost	**Insekter**
Holdes	**Enkeltvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kønsmoden	**12-18 mdr.**
Kuldstørrelse	**1-2 æg**
Kuld pr. år	**1-6**
Inkubation	**50-70 dage** ved 26-32 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten er hverken opført i CITES eller i EU's forordning om handel med vilde dyr, så der kræves ingen CITES-papirer. Ellers gælder dyrevelfærdslovens almindelige krav. Arten er sjælden i handlen, så spørg efter dokumentation for, at dyret er opdrættet.

Om arten

Eublepharis hardwickii er en kraftig gekko med korte ben, korte tæer og en tyk hale, der svulmer op og ender i en spids. Til forskel fra de fleste andre gekkoer har den bevægelige øjenlåg og kløer. Kroppen er dækket af små, flade skæl, og imellem dem sidder talrige runde, kegleformede knopper. Hannen har 14-18 porer foran kloakken.

Tegningen består af brede mørkebrune bånd på lyst grundlag: et bånd over hovedet, to meget brede bånd hen over ryggen og tre eller fire ringe om halen. Båndene er kantet med sort, og undersiden er hvid. Arten bliver 20-23 cm lang inklusive hale og vejer typisk 50-60 g, men tungere dyr er set. Hvert dyr har sit eget hovedmønster, og de brede bånd bevares i voksendragten, så farveskiftet fra unge til voksen er mindre markant end hos de andre arter i slægten.

Arten blev beskrevet af John Edward Gray i 1827 og er typearten for slægten *Eublepharis*. Artsnavnet hædrer Thomas Hardwicke, en engelsk naturforsker og samler, der tjente i den bengalske hær. Der er beskrevet nye arter i slægten fra Indien, så ældre fund kan være forvekslet med nært beslægtede arter.

I fangenskab er dyrene beskrevet som sky, men de lod sig løfte i hånden og tog mange slags insekter. Byttet opdages på bevægelsen. Mindst ét tilfælde af kannibalisme er noteret, hvor et mindre dyr blev grebet i nakken og slugt, så dyrene bør holdes enkeltvis. Lokalt i Odisha tror man, at arten er giftig, men det er den ikke. Overrasket kan den udstøde en skinger, vibrerende lyd.

Udbredelse og levested

Eublepharis hardwickii findes i det østlige Indien og i Bangladesh. I Indien er den rapporteret fra Odisha, Vestbengalen, Jharkhand, Bihar, Madhya Pradesh, Uttar Pradesh og Tamil Nadu, bl.a. i Anaimalai-bjergene i syd. Typelokaliteten er angivet som Chittagong, og i Bangladesh er arten kendt fra den sydøstlige del af landet. Fund fra Dalma og Saranda i Jharkhand er nyere tilføjelser til udbredelseskortet.

Gekkoen er også fundet i byer, fx i et offentligt badehus i Waltair ved Visakhapatnam, så den kan leve tæt på mennesker.

> **Oprindelig udbredelse:** Indien og Bangladesh.

LEVESTED

Arten er en udpræget nataktiv bundlever, der lever i fugtig og tør løvskov i lave bjergegne, typisk 500-800 m over havet, men den er angivet op til 1.500 m. Om dagen gemmer den sig under store sten, i sprækker og i hulrum ved foden af træer. Fra Odisha er den beskrevet fra skovklædt terræn omkring 600 meters højde ved en flod. Om natten ses den på skovveje og åbne flader i sommerhalvåret og regntiden, især under regnbyger. Den kan også klatre.

Regionen er præget af monsun. Dyrene er mest aktive i regntiden fra juni til september, hvor luftfugtigheden kan nå 80-100 %, og temperaturen sjældent kommer over 30 °C om dagen og falder til 22-24 °C om natten. Fra december til marts er klimaet tørrere og køligere, med omkring 20 °C om dagen og 13 °C om natten, og i den periode er dyrene inaktive. Det er altså en køligere og fugtigere art end *Eublepharis macularius*, og terrariet skal indrettes derefter.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

Pasning

TERRARIET

Et voksent dyr bør have et terrarie på mindst 90 × 45 × 45 cm (længde × bredde × højde), samme minimum som for *Eublepharis macularius*. Bundarealet er det vigtigste, fordi gekkoen lever på jorden, men den klatrer gerne på sten og grene. Avlsdyr holdes nogle steder i mindre terrarier med en bund på omkring 0,2 m², men det er et minimum til avl, ikke et godt hjem.

Et naturligt indrettet terrarie passer arten bedst, fordi den er sky og ellers gemmer sig hele tiden. Brug en bund af jord blandet med kokosmuld, gerne med levende planter, tørre blade og mos på dele af bunden. Fugtig jord og mos holder luftfugtigheden oppe. Giv mange skjul af sten, bambus og træ med forskellig fugtighed, så dyret selv kan vælge et tørt eller et fugtigt skjul, og stil et fugtigt skjul med let fugtig tørv eller mos, som hunnerne også bruger til æglægning. Papir eller køkkenrulle er et sikkert valg til unger og i karantæne. Fint sand bør undgås.

Terrariet skal have ventilation, så fugten ikke bliver stillestående.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

TEMPERATUR

Eublepharis hardwickii skal holdes køligere end de andre arter i slægten. Om dagen skal baggrunden være 25-26 °C, og det varmeste sted må ikke blive over 28-30 °C. En varmemåtte styret af termostat under den ene ende er en god varmekilde; spotlamper er ikke nødvendige. Om natten skal temperaturen falde 2-4 grader, til omkring 21-23 °C.

Om vinteren får voksne dyr en hvileperiode på 2-3 måneder, typisk fra december til februar, som efterligner den tørre, kølige årstid. Stop fodringen omkring to uger før, så tarmen er tom, sænk derefter temperaturen gradvist over et par uger til 15-18 °C, og sluk lyset. Der skal stadig være vand og et fugtigt skjul. Hæv temperaturen gradvist igen bagefter. Unge og svage dyr skal ikke have vinterhvile.

Mål temperaturen med et digitalt termometer i både den varme og den kølige ende. Varmesten uden styring bør ikke bruges.

Læs mere: Varme og temperatur Læs mere: Vinterhvile og årstider

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden skal være langt højere end hos *Eublepharis macularius*. Anbefalingerne ligger på 60-80 %, enkelte steder lavere, ned til 40-60 %. Sprøjt terrariet morgen og aften, gerne med lunkent vand, og hold mosset og plantejorden fugtig. Under vinterhvilen sprøjtes der mindre, men det fugtige skjul holdes fugtigt.

Vildtfangne dyr er beskrevet som dyr, der aldrig drak af en skål, men ventede på sprøjtning og slikkede dråberne af hovedet og af omgivelserne. Opdrættede dyr drikker også af en skål. Stil derfor en lav skål med frisk vand, og skift det ofte, men sørg samtidig for, at dyret kan drikke dråber efter sprøjtningen.

LYS OG UVB

Arten er strengt nataktiv og mest aktiv de første timer efter mørkets frembrud. Giv omkring 12 timers lys om dagen og op til 14 timer i avlssæsonen. Under vinterhvilen er lys ikke nødvendigt. Dyrene kommer helst frem, når lyset i terrariet er slukket og rummet dæmpet.

UVB er ikke nødvendigt for voksne dyr, fordi de skjuler sig om dagen, men et fuldspektrum- eller svagt UVB-rør til unger og til levende planter er en fordel. Bruges der UVB, skal der være rigelig skygge. Uden UVB skal kalken indeholde D3-vitamin.

Læs mere: Lys og UVB Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

FODER

Eublepharis hardwickii lever udelukkende af insekter og opdager byttet på bevægelsen. Den tager fårekyllinger, græshopper, kakerlakker og melorme, men nogle dyr vil ikke have melorme. Silkeorme, voksmøllarver og superorme er fede og gives kun som godbid. Fodr foderinsekterne med en næringsrig kost, før de gives videre.

Voksne dyr får 4-6 insekter 3-4 gange om ugen. Overfodring er en almindelig fejl. Hunner i avlssæsonen fodres hver anden dag, og intervallet gøres længere igen, når æglægningen er overstået. Unger fodres 4-5 gange om ugen, de mindste gerne dagligt. Fjern insekter, der ikke er ædt inden for et døgn.

Kalk er særlig vigtigt for arten. Pudr insekterne med kalk ved de fleste fodringer, og stil desuden en lille skål med kalkpulver med D3 i terrariet.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Arten er sky og rolig, langsommere end *Eublepharis macularius*, men den bliver hurtig, når der kommer foder. Den lader sig håndtere og kan blive tam med regelmæssig kontakt. Giv et nyt dyr et par uger i fred, før du begynder at håndtere det, og støt altid krop og hale. Grib aldrig fat i halen, fordi den kan smides og vokser ud igen med et andet udseende.

Hanner må aldrig holdes sammen; de er territoriale og slås. Hunner kan holdes sammen med plads nok og ét skjul pr. dyr, og nogle holder par eller grupper hele året, men det kræver erfaring og tæt opsyn. Det sikreste er at holde dyrene enkeltvis og kun sætte dem sammen til avl. Unger må ikke holdes sammen med større dyr, fordi kannibalisme er set hos arten.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hannen har 14-18 porer i en vinkelformet række foran kloakken og en tydelig bule ved halens rod. Hunner kan have svage porer, men de er langt mindre tydelige. Kønnet kan ses fra omkring tre måneders alderen, men det er sværere end hos *E. macularius*, især hos unge dyr.

Dyrene bliver kønsmodne efter 12-18 måneder, afhængigt af hvor meget de får at spise. En hun bør veje mindst 35-40 g, før hun sættes i avl.

PARRING

Avlen sættes i gang af vinterhvilen. Når temperaturen er hævet igen, og dyrene æder normalt, sættes hannen til hunnen. En han kan parre sig med flere hunner. Følg dyrene de første nætter, og fjern hannen, hvis der er uro.

Inden for omkring seks uger bliver hunnerne tykkere, og æggene kan anes gennem bugen. Skil hanner og hunner ad efter sæsonen, så hunnerne kan komme til kræfter.

ÆGLÆGNING OG KULD

Hunnen lægger et eller to læderagtige æg på ca. 20 × 10 mm ad gangen og graver dem ned. Sæsonen ligger fra april til juni, og en hun kan lægge op til 5-6 kuld, men ofte færre. Hun holder op med at æde et par dage før æglægningen, så hun skal være i god foderstand mellem kuldene.

Stil en æglæggekasse med let fugtig tørv eller kokosmuld i terrariet, og hold den fugtig hele tiden. Tag æggene op dagligt uden at vende dem, så ungerne ikke klækker i terrariet og bliver ædt af de voksne.

INKUBATION

Æggene kan inkuberes i vermiculit, kokosmuld eller andre almindelige substrater, let fugtige, i en boks med et par små lufthuller i låget. Luft ud en gang om ugen, og fjern kondensvand fra låget.

Ved 26-32 °C klækker æggene efter 50-70 dage, hurtigst ved høj temperatur. Temperaturen ser ud til at påvirke kønnet: 26-28 °C giver hunner og 32 °C hanner, mens temperaturer imellem giver begge køn. Det virker dog mindre sikkert end hos *E. macularius*, og det er vanskeligt at få hanner, så meget er stadig uafklaret.

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne er omkring en fjerdedel af de voksnes størrelse, når de klækker. Hold dem enkeltvis i små bokse, indrettet som de voksnes terrarie, eller med fugtig køkkenrulle i de første dage. De æder første gang efter 3-5 dage eller efter det første hudskifte, som kommer efter omkring ti dage.

Giv små fårekyllinger pudret med kalk dagligt eller 4-5 gange om ugen, og vej ungerne jævnligt. Hold aldrig unger sammen med større dyr, og vær forsigtig med at sætte unger sammen, fordi kannibalisme er set. Flyt dem til større terrarier, efterhånden som de vokser.

Sundhed og typiske fejl

Der findes kun få artsspecifikke sundhedsdata for *Eublepharis hardwickii*. De typiske problemer er:

- Kalkmangel og knogleskørhed (MBD), især hos unger. Det giver bløde kæber, krumme ben og rystelser. Giv kalk ved næsten hver fodring og en skål med kalk i terrariet. Ved de første tegn hos unger skal der mere kalk og UVB til, og en dyrlæge bør se dyret.
- For tørre forhold, som giver hudskifteproblemer med hudrester på tæer og halespids. Hold luftfugtigheden oppe, og giv et fugtigt skjul.
- For høj temperatur. Arten tåler varme dårligere end *E. macularius*; hold det varmeste sted under 30 °C.
- Stillestående, våd luft uden ventilation, som kan give luftvejs- og hudinfektioner.
- Tilstopning af tarmen, hvis små dyr sluger sand eller løst substrat.
- Tabt hale ved håndtering eller slagsmål. Halen vokser ud igen, men ser aldrig ens ud, og dyret mister en del af sit fedtdepot.
- Parasitter, som kan give vægttab og løs afføring. Få en afføringsprøve undersøgt.

Vej dyret jævnligt og noter vægt, appetit og hudskifte. Vægttab er ofte det første tegn på sygdom. Søg en dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis dyret taber sig, ikke spiser i flere uger uden for vinterhvilen eller virker slapt.

Læs mere: Typiske sygdomme og tegn på sygdom

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.